

HandläggareHanna Fürstenberg Danielson
Telefon: 08-50804264**Till**Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd**Svar på skrivelse angående Karl Bondes skog
från Moderaterna****Förvaltningens förslag till beslut**

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Moderaterna (M) i Hässelby-Vällingby har inkommit med en skrivelse om skötseln av Karl Bondes skog, daterad 2026-03-26. I skrivelsen lyfts att Karl Bondes skog i Hässelby är ett uppskattat naturområde. Samtidigt upplevs området som eftersatt på flera platser. Mot bakgrund av det och att en välskött närskog anses bidra till ökad trivsel, trygghet och användning, önskar skribenterna att förvaltningen redovisar svar på ett antal frågor.

Stadsdelsförvaltningen delar skribenternas uppfattning om att Karl Bondes skog är betydelsefull som närskog och rekreationsområde. Det finns utrymme att gallra vissa delar av skogen ytterligare, exempelvis runt gångvägar och entréer, för förbättrad sikt. Resterande delar bör dock fortsatt ha en mindre ingripande skötsel, i syfte att värna naturvärdena.

Bakgrund

Moderaterna (M) i Hässelby-Vällingby har inkommit med en skrivelse om skötseln av Karl Bondes skog, daterad 2026-03-26. I skrivelsen lyfts att Karl Bondes skog i Hässelby är ett uppskattat naturområde som används frekvent av boende i närområdet. Skogen upplevs samtidigt som eftersatt på flera platser, enligt skrivelsen, med nedfallna träd, tät slyvegetation och allmän igenväxning, vilket påverkar både tillgänglighet och trygghet.

Mot bakgrund av det och att en välskött närskog anses bidra till ökad trivsel, trygghet och användning, önskar skribenterna att förvaltningen redovisar:

- Gällande skötselplan och riktlinjer för förvaltningen av Karl Bondes skog.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
www.stockholm.se/hasselby-vallingby

- Förvaltningens bedömning av behovet av röjning av sly, borttagning av nedfallna träd samt andra åtgärder för att förbättra framkomlighet och tillgänglighet.
- De naturvärden som finns i området och hur dessa påverkar möjligheterna att genomföra skötsel- och uppställningsåtgärder.
- Möjligheten att förbättra skyltning i området, inklusive markering av stigar, entréer och grillplats.
- Förutsättningarna för att sätta upp informationstavlor med karta över området samt information om skyddsvärda växter och djur.
- Förvaltningens bedömning av vilka åtgärder som kan vidtas för att öka trygghet och tillgänglighet i området samtidigt som naturvärden bevaras.

Ärendet

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ansvarar för skötsel och naturvård inom stadsdelsområdets grönytor. Miljöförvaltningen ansvarar för miljön genom bland annat artinventeringar, samt ger rekommendationer gällande art- och naturvårdsanpassad skötsel. Inom den mark som klassas som park är skötselinsatserna mer frekventa, medan det inom den mark som klassas som naturmark är mindre ingripande. Karl Bondes skog klassas som naturmark i stadsdelsförvaltningens skötselunderlag.

Karl Bondes skog är ett utpekat ekologiskt särskilt betydelsefullt område (ESBO), med betydelse som livsmiljö för skyddsvärda arter (ek, groddjur, och barrskogslevande arter, men även olika hackspettar bland annat). Hässelby Vällingby parkplan anger att skogen både har ekologiska och rekreativa värden. Som strategi för skogen anges att entréer och rörelsestråk ska ses över och att skötseln ska utvecklas för att stödja de ekologiska värdena.

Inom satsningen Grönare Stockholm arbetar förvaltningen tillsammans med trafikkontoret i olika projekt för att skapa en grönskande, klimatsäkrad och klimatanpassad stad. Ett av de projekten berör Karl Bondes skog. Projektet innefattar dels att skapa tydligare entréer och upplevd tillgänglighet genom skogsområdet, men även att öka tillgången till vatten i den östra delen av skogen och därmed öka den biologiska mångfalden. Projektet beräknas vara klart under 2027.

Stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret har även ett pågående stadsbyggnadsprojekt med nya bostäder längs Lövstavägen, i den norra delen av skogen. I samband med det arbetet har en ekologiutredning tagits fram för Karl Bondes skog (Ekologigruppen, 2024). I utredningens naturvärdesinventering påträffades bland annat flera fridlysta och rödlistade fågelarter.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom Avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö vid Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen delar skribenternas uppfattning om att Karl Bondes skog är betydelsefull som närskog och rekreationsområde. Det finns utrymme att gallra vissa delar av skogen ytterligare, exempelvis runt gångvägar och entréer, för förbättrad sikt bland annat. Resterande delar bör dock ha en mindre ingripande skötsel, för att värna naturvärdena. Det pågående projektet i Karl Bondes skog syftar bland annat till att öka tillgängligheten.

Gällande önskemålet om skötselplan för parken så är den skötselplan som tagits fram för skogen i dagsläget daterad. Marken sköts i nuläget enligt Stockholms stads skötsel av naturmark med höga naturvärden. Det innebär bland annat cykliska naturvårdsinsatser, med återkommande naturvårdsgallringar med ett par års mellanrum. För att gynna den biologiska mångfalden behålls död ved vid gallringarna. Åtgärden kan upplevas skräpig men erbjuder livsviktiga habitat för bland annat svampar och olika insektsarter. Att skapa högstubbar, trädruiner, faunadepåer och mulmholkar är i enlighet med Stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald: Hässelby-Vällingby och Bromma som föreslår flera åtgärder för att gynna fåglar och vedlevande insekter i Karl Bondes skog.

Gällande förvaltningens bedömning av behovet av slyröjning och andra åtgärder för att förbättra framkomligheten så ligger det inom förvaltningens ansvar att hålla parkvägar framkomliga. Förvaltningen ansvarar även för att röja växtmaterial som skulle kunna utgöra fara för tredje man, såsom stormfällda träd. Omfattningen av dessa behöver dock viktas mot den biologiska mångfalden.

Gällande åtgärdernas påverkan på naturvärden så är Karl Bondes skog mycket rik på bland annat fåglar och fladdermöss. Många fågelarter behöver täta buskskikt, och fladdermöss behöver mörker för att trivas. Dessa behov krockar med människors behov av att känna sig trygga i den offentliga utemiljön. Förvaltningen försöker

hålla parkvägarna tillgängliga, medan naturvärdena styr de åtgärder som genomförs i övriga skogen.

Gällande vilka åtgärder som kan vidtas för att öka trygghet och tillgänglighet i området samtidigt som naturvärden bevaras är förvaltningens bedömning att behovet av eventuella ytterligare åtgärder bör avvakta genomförandet av projektet Grönare Stockholm. Förvaltningens bedömning är vidare att åtgärder för att stärka tryggheten är mer prioriterade i andra delar av stadsdelsområdet, såsom runt Hässelby gård och Smedshagen. De synpunkter om otrygghet som förvaltningen har fått in kring Karl Bondes skog har framförallt rört de illegala bosättningar som tidigare förekommit i skogen. Eftersom bosättningarna är avhysta betraktar inte stadsdelsförvaltningen otrygghet som ett betydande problem i Karl Bondes skog i dagsläget.

Gällande förutsättningarna för förbättrad skyltning inom Karl Bondes skog så finns det möjlighet att se över skyltningen och komplettera vid behov. Som en del i Grönare Stockholm-projektet kommer entréerna till skogen förbättras, och i det skulle skyltning kunna vara en del. I första hand bedömer förvaltningen dock att behovet av att se över och eventuellt förbättra skyltningen är större på andra platser inom stadsdelsområdet, exempelvis i Grimsta naturreservat, vilket flera kommuninvånare önskat.

Gällande förutsättningarna för att sätta upp informationstavlor med karta över området så kan även det komma att inkluderas i Grönare Stockholm-projektet. Detta blir i så fall aktuellt 2027. Projektet är dock inte planerat i detalj ännu. I år har förvaltningen prioriterat att sätta upp informationstavlor i Riddersvik och i ett sumpskogsområde vid Melonparken.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Jenny Beijker
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse från (M) angående Karl Bondes skog

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2026-05-05
Jenny Bejker, Avdelningschef	2026-05-05